

Šola preobremenjuje otroke

V ponedeljek, 17. oktobra je bila na pobudo predsedstva mestne konference SZDL Ljubljana v Cankarjevem domu sekcijška razprava z delovnim naslovom »Otrok in mladostnik v stiski«. Očitno je, da je bila tematika za marsikoga silno zanimiva, saj so obiskovalci okroglo dvorano napolnili do zadnjega kotička. Prišli so, da bi kaj novega izvedeli, da bi kaj povedali o svojih izkušnjah, o svojem delu ali pa — in to naj bi bil pravzaprav cilj sekcije — da bi kaj spremenili: starši, učitelji, ravnatelji, strokovnjaki, ki se ukvarjajo s problematiko razvoja naših otrok. Razpravo je vodil dr. Ludvik Horvat, predsednik republiškega komiteja za vzgojo in izobraževanje.

Zanimive podatke je natresla Dora Gobec s Pedagoškega inštituta pri Univerzi Edvarda Kardelja. Iz raznih raziskav, anket in tudi strokovnih knjig je navedla, kaj vse se v naši družbi dogaja z otrokom: od tega, da narašča število socialno ogroženih družin (kar seveda v mnogem prizadane otroke), do dvomljive brezplačnosti našega osnovnega šolstva, zdravstvenih in psihičnih težav otrok, ki jih šola nenormalno obremenjuje in ki dela po načelih enotnosti ter vztrajno zavrača vse novosti, predvsem individualno delo z otrokom. Povedala je, da skoraj tretjina osnovnošolcev pri nas obiskuje dopolnilni pouk, kar torej pomeni, da so ob enakih sposobnostih in poprečno normalnem razvoju otrok pri nas verjetno šole tiste, ki so neuspešne. Dokler individualnost otroka ne bo postala cilj socialistične družbe, ta ne bo humana, bo torej ostajala brez ustvarjalnih ljudi in se zaradi tega ne bo mogla razvijati.

Brane Slivar je predstavil raziskavo o izostajanju učencev v srednji šoli, ki so jo naredili na Zavodu SR Slovenije za šolstvo in v Svetovalnem centru za otroke, mladostnike in starše. Izostajanje so definirali kot manifestacijo učenčeve stiske. Nato pa so se lotili vzrokov zanjo. Eden je motivacija za pouk, drugi je zdravstveno stanje, na katero spet vplivajo najrazličnejše stvari. Ugotavljajo, da je šola sama dostikrat neposreden vzrok za izostajanje, ker s svojo formalno organizacijo, storilno usmerjenostjo, s sistemom ukrepanja, pravili in prepovedmi ter neustreznimi prostorskimi možnostmi sili učenca v izostajanje.

Nastja Škopec, predstavnica mladine je na vse to povedala, da bi morali avtorji omenjene raziskave najbrž upoštevati tudi pokus, ki ga je napravila psihologinja Nada Paj na Srednji šoli tiska

in papirja. Tam so namreč za čas poskusa uvedli nekakšno »neobvezno obiskovanje« pouka. Učenci, ki so manjkali, se niso opravičevali in za to niso dobivali neopravičenih ur. Izkazalo se je, da je v tem času število izostankov močno padlo. Nastja Škopec je menila, da ni dovolj, da šola učitelju zagotovi toliko in toliko ur na teden, ki jih mora opraviti. Učitelj naj bi se tudi potrudil, da s kakovostnim delom pritegne učenca, da ga bo poslušal in da mu ne bo ušel iz razreda. Predlagala je, da bi podoben poskus naredili na treh šolah in potem »sešteli« učinek (ter ukrepali).

Marja Stroj in iz Svetovalnega centra za otroke, mladostnike in starše je povedala, da je največ njihovih »stalnih strank« starih med 7 in 10 let (okrog 43 odstotkov) in tudi od 11 do 14 let (okrog 25 odstotkov). Pripeljejo jih starši ali pa jih pošlje šola. Že pri vzrokih, ki jih za obisk navedejo starši in šola, se kažejo bistvene razlike med dojemanjem dogajanja v otrokovi notranjosti. V šolah opazijo le padanje učnega uspeha ali težave pri učenju, moteče vedenje ali pa govorne težave, skratka le na prvi pogled opazne probleme, ki so zgolj posledica drugih. Te pa opazijo starši: čustvene motnje, strah, dostikrat že kar eksistenčni strah, tesnoba, motnje pri spanju, huda zaskrbljenost, agresivnost in podobno. Še posebej prisoten je ravnostrah. Tega otroci večinoma na ven sploh ne pokažejo, zakopan je globoko v njih in pomeni nezaupanje vase, v svoje sposobnosti.

Šola otroke občutno preobremenjuje. Marja Stroj in je menila, da so tudi nekatere metode poučevanja dobesedno slaboumne. Na primer, je opozorila, pisni preizkusi znanja v prvem in v drugem razredu osnovne šole. Najbrž smo edina dežela, ki dovoljuje pisno preverjanje nepismene populacije. Povedala je tudi, da se

Starejši se sploh ne zavedamo, kaj vse lahko vpliva na stisko otroka, pa najsi bo malček, kot tale na sliki ali pa šolar s kopicco drugih skrbi

v nekaterih razvitih državah otroci učijo pisati in brati postopoma skoraj tri leta. Pri nas se pogosto na šolah dogaja pravi »pedagoški kriminal«, pa še razne vrste primitivnosti, ko učitelji šolarje silijo v prezgodnje abstrakcije, ki jih zgolj zmedejo, vzbudijo v njih zaskrbljenost, ker jih pač ne morejo dojeti in podobno.

Razpravljalci na sekciji so spregovorili tudi o trpinčenem otroku, oglasili pa so se tudi »trpinčeni učitelji«, o težavah ravnateljev in z ravnatelji, o pravicah otrok, zapisanih v deklaraciji organizacije združenih narodov, ki pa nikogar ne zavezujejo (pa menda v kratkem bodo zavezovale vse podpisnice te deklaracije) — vse povedano bodo na predsedstvu mestne konference uporabili kot podlago za nekatere kratkoročne in dolgoročne ukrepe, za spremembe torej, ki naj bi se jih lotili takoj pri tistih stvarih, pri katerih ni potreben denar, le dobra volja. Vsebinska sekcija je bila nekakšno naravno nadaljevanje bolj banalnih pogovorov pred leti, ko so srednješolci najprej zahtevali prostor. Zdaj hočejo v tem prostoru tudi kvalitetno delo.

sopisov, da ne govorimo o nedavnih mitingih s parolami in kričanjem. Otroci niso dežnik, ki bi se mogel braniti pred točo takšnih vplivov, marveč so njihove glavice razkrite, nenehoma pod točo zunanjih vplivov. In prav pred temi vplivi jih je treba z vzgojo, z zgledi braniti, kolikor je mogoče. Danes pa posebej.

Namesto tanka ki ga malček zahteva, mu potisnite v roke zanimiv traktor z dvigalom, ki je namenjeno delu in ne ubijanju. Preveč je Rambojev v resničnem življenju, da bi lahko mirno spali. Časi so razburjivi, naj naši malč-

ki kot odrasli rajši dajejo prednost kruhu in igram kot pa orožju. Naj nam bo v svarilo tisti grozljivi napis »Dajte nam orožje«, ki so ga nosili mitingaši po Jugoslaviji, kajti z orožjem, kar je že tisočkrat pokazala zgodovina, ni moč ničesar rešiti.

In ker se bliža Miklavž in Dedek Mraz, razmislite, preden sežete po darilo za vašega otroka, vnučka, nečaka. Ne recite, da je to le kaplja v morje, rajši bodite optimisti in recite, da mehka voda prežre tudi najtrši kamen.

ALBINA ADAMIČ

KS Nove Poljane

Park brez imena — Krajan Novih Poljan z nejevoljo ugotavljajo, da je park pred vojašnico maršala Tita še vedno brez imena. Uredili so ga z udarniškim delom in predlagali, naj nosi Titovo ime. Njihovim zahtevam pa pristojni organi za zdaj še niso ugodili. Najprej so jim pojasnili, da je ime predolgo: Spominski park maršala Tita. To je res predolgo ime in za hitro izgovarjavo neprimerno. Predlagali so ime Titov park. Pa spet ni bilo prav. Objektov s Titovim imenom — tako so jim pojasnili — naj bi bilo po mnenju pristojnih organov že preveč.

Položaj je zdaj tak, da park, v katerem so že davno posadili 88 dreves v spomin na predsednika Tita, še vedno nima uradno priznane imena. Ljudje pa ga že od njegovega nastanka sem imenujejo »park maršala Tita.« Končna beseda še ni padla. Zdaj lahko samo čakamo, kdo bo zmagal: volja krajevne skupnosti Nove Poljane in njenih prebivalcev ali pristojna birokracija.

***

Težave s parkiranjem — Krajan želijo urediti vrsto težav in tudi nepravilnosti okoli kompleksa med Živinozdravsko, Potočnikovo ulico in Poljansko cesto. Predlagajo, da bi zaposleni pri Iskri v Potočnikovi ulici našli parkirne prostore drugod, ne pa v preozki ulici, ki nima pločnikov in s tem čeprav je promet enosmeren še kako ogrožajo vse druge uporabnike koristnike te prometnice. Enako je tudi s parkiranjem v parku, ker parkirišče ni urejeno in najmanj, kar se dogaja je, da v slabem vremenu nanašajo blato na cesto.

Brez strehe — Avtobusno postajališče je še vedno brez strehe nad glavami čakajočih in to na obeh straneh, čeprav je od obljub izvajalcev, da bodo to uredili, poteklo že leto dni.

Igrišče pri heliodromu — V bližini začasnega helikopterskega pristajališča bi želeli napraviti otroško igrišče, da bi bili malčki bolj oddaljeni od prometne ceste. Otroško igrišče je bilo zasnovano že ob graditvi parka maršala Tita. Na igrišču ne želijo gugalnice in nehigienih peskovnikov temveč plezalne elemente in morda malo ploščad — asfaltirano za kotkanje in druge igre. Vzdrževalni stroški bi bili minimalni, igrišče pa popolnoma odprtega značaja. Želeli bi tudi nekaj klopi za matere in spremljevalce.

***

Neveščnosti s prometnim režimom — Nova Poljanska cesta je s svojim novim prometnim režimom napravila nekaj neveščnih razmer. Križišče pri transformatorju je s svojo prometno ureditvijo nemogoče. Vozniki delajo prekrške, saj je težko je obrnati velik tovornjak zaradi prepovedi zavijanja v levo. Predlagamo naj strokovnjaki še enkrat proučijo ureditev tega križišča z možnostjo dvosmernega zavijanja.

***

Meje KS ne ustrezajo več — Nove prometnice so spremenile naravne meje sosesk in zato zahtevajo tudi drugačno mejo krajevne skupnosti Nove Poljane. Po številu prebivalcev je to majhna krajevna skupnost, po obsegu pa razmeroma velika. Zato se sooča s številnimi problemi, ki izvirajo še iz časa ustanovitve. Takrat so obljubili gradnjo velike stanovanjske soseske, pa ni bilo nič. Zdaj se je tem težavam pridružila nova. Z novimi prometnicami so se toliko spremenile razmere, da je postala sedanja razmejitev KS močno dvomljiva. Najbolj očitno je to na Hradskega ulici, kjer je bila nekoč tako imenovana Hradskega vas. Ta vas je sedaj razdeljena med dve občini in tri krajevne skupnosti. Krajan želijo, naj bi določili meje tako, da ne bi nasilno ločevale strnjanih, zaključnih sosesk.

DOMINIK ČOTIČ

KS Josip Prašnikar

Vse gre po načrtu — Nadaljujemo z uresničevanjem planskih nalog na območju naše KS. Položen je plinovod vzdolž Miklošičeve ceste nadaljujejo se dela na hišah Nazorjeva 6 — 10, kjer polagajo vroevod. Plinovod je komunalna energetika pričela polagati tudi po delu Moša Pijadejeve ulice vse do Trubarjeve ceste in po njej do Resljeve ceste. Tudi hiši Trubarjeva 27 in 29 bosta priključeni na plinovod.

Seveda pa se pri plinifikaciji stanovanj pojavljajo večji materialni stroški, ker morajo hkrati prenoviti plinske naprave v stanovanjih, ki ne prenesejo obremenitev zemeljskega plina.

***

Prometne razmere — Prometne razmere na Ajdovskem zru in drugod se niso spremenile na bolje. Vozniki parkirajo na conah za pešce in vozijo po njih kljub prometnim znakom, ki tako početje prepovedujejo. »Pajek« pa je tako bolj redek gost naše KS.

Vse do decembra bo moten promet na Trubarjevi cesti. Ulica bo od gostilne Dalmacija zaprta za ves promet do Resljeve ceste. Dostavni promet bo potekal delno iz Prešernovega trga in po Prečni ulici. Več informacij o prometni ureditvi boste dobili, če boste poklicali telefonsko številko 318-062.

Če bi v krajevni skupnosti podeljevali bodečo nežo, bi jo tokrat zanesljivo dobil Mestni komite za komunalno gospodarstvo, promet in zveze.

S svojo nedoslednostjo in neposlusom za prometne razmere na Miklošičevi ulici v času polaganja plinovoda, je kriv za prometni infarkt.

***

Kandidacijska konferenca — Socialistična zveza je 11. oktobra organizirala temeljno kandidacijsko konferenco, ki je obravnavala in oblikovala stališča do predlaganih kandidatov za podpredsednika občine Center, za člana predsedstva SR Slovenije in obravnavala kadrovske kriterije za določanje kandidatov za člana predsedstva SFRJ.

Največ podpore za podpredsednika skupščine je dobil Marko Gvardjančič, sedanji predsednik sveta KS.

Temeljne kandidacijske konference sta se udeležila še predsednik občine Center Borut Plavšak in predsednik občinske socialistične zveze Janko Rednak.

***

Vaja civilne zaščite — Štab za civilno zaščito je organiziral 13. oktobra preizkus znanja za pripadnike splošnih enot CZ. V vaji so sodelovale enote iz Metalke, RTV, Modne hiše, SDK, Zavarovalnice Triglav, Triglavске restavracije, TP Volna, Koteks in Manufaktura.

OB DNEVU OTORKA

Ne dajte nam orožja

V času krize je v družbi tako kot v jezeru, ki ima razburkano dno. Vse blato pride na površje. Tako ljudje pri nas postajajo vse bolj razdražljivi, vse bolj občutljivi, skratka narašča agresija. Priča smo dogodkom, ko so množice na mitingih zahtevale orožje in celo poboj pripadnikov drugih narodnosti. A agresija oziroma nasilje lahko rodi samo nasilje.

Vse to poslušajo in gledajo tudi naši najmlajši. Prav ti pa so papir, na katerega se vse zapiše. Zato so vse glasnejši trezni glasovi, ki zahtevajo, da nasilje zatremo že v kali, da krotimo strasti in nagnjenja, ki se kažejo že v zgodnjih letih predvsem z vzgojo, z lepo besedo, s primernimi vzori. Splošnega recepta,

kako vzgojiti miroljubnega človeka, ni. So pa pripomočki, ki niso vsemogočni, a pomagajo, vsaj takšne izkušnje imajo v svetu, na primer v Skandinaviji.

Gre za igrače. Za takšne, ki v otroku ne bodo vzbujale občutka, kako je lahko močan in pravičen le s puško v rokah ali s tankom, s katerim v igri kriči: »V napad, pobijmo jih, smrt sovražniku,« ne da bi se zavedal, kaj to v resnici pomeni. Igra je res igra, a žal je to podlaga za jutrišnje pravo življenje.

Zveza prijateljev mladine, klubi OZN, neodvisni mirovniki in mladinska organizacija so glavni, ki pri nas svarijo na potuhnjeno nevarnost bojnih igrač. Zvrstila se je že vrsta predavanj, akcij, apelov in konkretnih dejavnosti, ki so vse kazale, kako zamenjati puško, mitraljez, tanke za vesoljsko vozilo, za tovornjak, dvigalo in drugo.

Vse te pobude ne bi smeli biti psi, ki lajajo na kavarno: ta pa gre mimo. Nekaj semen je prav gotovo že padlo na plodna tla. Vse več je glasov za kvalitetno, mirovno igračo. Tako je pokazal celjski sejem, tako je pokazal lanske letoletni novoletni sejem, tako so pokazale nekatere veleblagovnice kot sta Nama in Maksimarket. Zavest o pomembnosti mirovne vzgoje se širi, morda v letošnjem kriznem letu še posebej.

Seveda pa je najtežje pluti proti toku. Tu so filmi in televizija z nezasišanimi nasilniškimi prizori, ki se vsedajo v male glavice, še nesposobne razsojati, ocenjevati, spregledati. Še hušja je resničnost v kriminalnih rubrikah ča-

Sprejem za pevce iz Italije

Predsednik občinske skupščine Borut Plavšak je v začetku oktobra sprejel pevski zbor Zoitan Kodaly iz Pasonsa pri Udinah in predstavnike pevskega zbora Metalke. Oba zbora namreč že dalj časa sodelujeta in tako je prišel italijanski pevski zbor v goste v naše mesto. V Križevniški cerkvi v Ljubljani je priredil koncert, ki je vzbudil precej pozornosti tudi med našimi kulturnimi krogi.